

Bondarchuk Olena. **Linguocultural Type Aussteiger in the Cultural Linguistics.** The article analyzes Aussteiger as the linguocultural type in the framework of cultural linguistics. LC type - is typed personality which recognition is due to some specific characteristics of verbal and non-verbal behavior and values. Linguistic identity Aussteiger is involved in the aspect of the typed linguocultural verbal behavior. The main criteria for the selection of linguocultural types are social class, territorial, event, ethno-cultural uniqueness, transformationality. Aussteiger is described for signs linguocultural typecasting: associativity, the recurrent, wide recognition, sign, brightness, typicality, precedent. Linguocultural type is separated from the adjacent concepts belonging to the communicative behavior, such as: the role, line of character, image and stereotype speech portrait. Linguocultural type is considered as linguocultural concept, which consists of three components: the conceptual, figurative and value components. Linquocultural type – concept which studies typed language identity.

Key words: cultural linguistics, linguocultural type, concept, language personality, Aussteiger.

УДК 81.271:004.77

Наталія Волошинович

МОВЛЕННЄВА АГРЕСІЯ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

Розглянуто інтернет-комунікацію як процес взаємообміну інформацією між суб'єктами за допомогою вербальних та невербальних комунікативних систем, опосередкованих комп'ютерними засобами комунікації, які відкривають новий вимір у людському спілкуванні й дають можливість зберігати та швидко передавати великі обсяги інформації, використовувати аудіо- і відеоканали спілкування, а також спілкуватися в режимі on-line, тобто в безпосередньому лінійному контакті з респондентом. Виявлено деструктивні комунікативні наміри у формі мовленнєвої агресії в різних видах інтернет-спілкування. Проаналізовано прояви соціальної агресії у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників. Виявлено та співставлено експресивні форми інтернет-взаємодії: тролінгу, флеймінгу, кіберпереслідування (кібербуллінгу) у соцмережах та на сайтах популярних видань. Запропоновано типологію найбільш поширених видів тролінгу, флеймінгу та кібербуллінгу. Визначено, що віртуальне спілкування з порушенням етики мережевої взаємодії використовується і у процесі спілкування між персоніфікованими учасниками, зацікавленими в більшій упізнаваності, публічності або епатажі, і в процесі анонімної взаємодії користувачів, яка здійснюється без можливості ідентифікації з реальним суб'єктом віртуального спілкування, щоб контролювати життя інших людей, маніпулювати настроями й поведінкою, задовольняти власні бажання.

Ключові слова: мовленнєва агресія, інтернет-комунікація, тролінг, флеймінг, кібербуллінг.

Постановка наукової проблеми та її значення. Деструктивні комунікативні наміри, які виявляють себе у формі мовленнєвої агресії у різних видах комунікації, значно активізувалися впродовж останніх десятиліть. З розвитком Інтернету, з підвищеннем комп'ютерної грамотності суспільства, фокус уваги лінгвістів, політологів, психологів, соціологів спрямовується в бік інтернет-комунікації, оскільки Інтернет, як зауважує О. В. Балянікова, став відкритим інформаційним простором, що дозволяє безпосередню участь читачів у діалозі навколо подій, яка викликає протилежні або неоднозначні реакції [1, 169]. Спілкування в Інтернеті – складне й багатоаспектне явище, яке сприймають неоднозначно, оскільки неможливість встановити повноцінний вербалний контакт зі співрозмовником за допомогою емоцій та почуттів компенсирують за допомогою слів та символів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Прояви мовленнєвої агресії у різних сферах комунікації розглядають у працях Т. О. Воронцова, К. Ф. Седова, О. П. Сковородникова, В. І. Шаховського. Ядро агресивних мовленнєвих проявів – інвективу – аналізують у своїх працях М. Д. Голев, С. В. Дороніна, В. І. Жельвіс, С. В. Сипченко, Т. В. Чернишова, Б. Я. Шаріфуллін та ін. Зазвичай дослідники у своїх розвідках розглядають мовленнєву агресію як спосіб патогенної комунікативної взаємодії, образливе деструктивне спілкування,

акцентують увагу здебільшого на специфічно негативному емоційному забарвленні мовних одиниць, порушенні мовленнєво-поведінкових норм (виявах брутальності у мові) як характерних ознак мовленнєвої агресії. Щодо психологічних особливостей інтернет-комунікації, то незважаючи на відсутність єдиної концепції, дослідники О. Н. Аrestova, Ю. Д. Babaєva, Л. Н. Бабанін, I. Goldberg, E. Reid, Дж. Сулер, К. Янг та ін., виокремлюють низку специфічних ознак, що характеризують сутність інтернет-спілкування, як-от: анонімність, фізичну нерепрезентованість, нерегламентованість поведінки, відсутність невербальних засобів спілкування, низький рівень психологічного і соціального ризику, компенсаторну віртуальну емоційність (використання наліпок, «смайлів»), використання чатів, форумів, соціальних мереж та інших спеціалізованих сайтів [3, 58].

Мета і завдання статті. Комп'ютерно-опосередкована комунікація стає дедалі значущою для повсякденної роботи та соціальної взаємодії. Багато інформаційних сайтів навмисно дають можливість користувачам висловлювати свої думки та міркування з приводу прочитаного і вводять функцію «Коментувати» або «Відповісти». Хоча така комунікація (міркування, обговорення та критичні зауваження) має низку переваг, слід зауважити, що дедалі більше дискусійні групи та електронне листування характеризуються агресивною та ворожою комунікативною поведінкою, що цілком слушно викликає побоювання щодо деструктивності такого виду комунікації, оскільки комунікація з негативною конотацією має більш яскравий відгук. Саме тому в соцмережах і на сайтах популярних видань виникли такі експресивні форми інтернет-взаємодії, як тролінг, флеймінг, кіберпереслідування (кібербуллінг), гомофобні коментарі. Мета статті – ідентифікувати ці явища, описати їх специфічні форми та визначити коло основних проблем.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Інтернет-комунікація, як і будь-яка інша комунікація, вимагає дотримання комунікативної рівноваги і взаємодії. Т. В. Матвеєва запропонувала ряд рекомендацій, яких слід дотримуватися і авторам дописів в Інтернеті, і читачам, які хочуть висловити думку з приводу прочитаного: 1) володіти технікою фатичного спілкування й підпорядкування йому логічного змісту мовлення; 2) володіти засобами самовираження і вміти розмежувати культуру і «антикультуру» в цій галузі; 3) користуватися широким спектром оцінок, співвідносити їх із системою моральних правил культурного співтовариства та із особистістю мовного партнера; 4) пам'ятати про взаємність комунікативних інтересів й адекватно реагувати на регуляцію свого мовлення партнером; 5) співвідносити індивідуальні звички і творчі потреби з культурно-мовним зводом комунікативних якостей мови і мовленнєвої компетенції партнера, знати міру в галузі мовної свободи; 6) зберігати модальну стратегію ввічливості [3, 51]. Однак вищезгаданими настановами і зобов'язаннями нехтують за відсутності емоційного самоконтролю, самоцензури та знань етикету. Основною причиною вважають те, що у віртуальному світі кожен «одягає маску», яка полегшує процес комунікації, усуває психологічні бар'єри, вивільняє творче «я», до того ж людина, яка «одягнула віртуальну маску», стає агресивнішою і в цілому налаштована більш негативно [6, 175]. Анонімність інтернет-комуніканта дозволяє йому висловити те, що йому довелося б приховати при безпосередньому спілкуванні.

Однією із форм мовленнєвої агресії є тролінг, який не має аналогів у реальному суспільстві, тому його вплив на когнітивний, емоційний і комунікативний компонент особистості є недостатньо теоретично й експериментально обґрунтованим і тому важко прогнозуваний. Тролінг як соціальний феномен виник у 90-х роках ХХ століття на теренах американського Інтернету. Багато користувачів почали викладати у мережу повідомлення провокаційного характеру заради розваги. Як правило, це були поодинокі випадки, але поступово сформувалася група осіб, об'єднаних подібним стилем інтернет-спілкування. У теоретичних джерелах, тролінг (від англ. trolling – «риболовля на блешню») розуміють як вид

віртуальної комунікації, який порушує етику мережової взаємодії та реалізується через різні форми агресивної, конфліктної та провокаційної поведінки [2, 48].

Р. А. Внебрачних проводить паралель між тролінгом та явищем «енергетичного вампіризму». На його думку, найбільш успішні «тролі» здатні створити напругу в цілому ряді спільнот через зіткнення їх між собою і використання проекції публічності в ЗМІ для того, щоб привернути увагу громадськості. Дослідник робить припущення, що з огляду на останні сценарії комп’ютерних чи фейсбуківських революцій, тролінг може перетворитися на затребувану спеціалізацію представників низки професій: журналістики, світової політики, міжнародної економіки та ряду інших [2, 50]. Тролінг як форма мовленневої агресії характеризується тим, що може існувати лише в інтернет-спільноті, миттєво поширюється на більшість віртуальних користувачів, а потенційна жертва позбавлена фізичного чи візуального контакту з ініціатором конфліктної ситуації. Крім того, доцільно розглянути типологію найбільш поширених видів тролінгу як форми агресії:

1) навмисна гра на почуттях людей (**RIP trolls**, які провокують людей на страждання і відчуття втрати за померлими та загиблими, наприклад: *One Englishman, Sean Duffy, was sent to jail for posting messages like “Help me mummy, It’s hot in Hell” on a dead child’s page on Mother’s Day; fame trolls*, які цькують знаменитостей або бренди відомих компаній, наприклад: *After delivering a baby boy, singer Adele was expecting a lot of congratulations and well wishes, but what she’d never expected, were death threats and insults. As soon as the news of her baby broke out, Twitter trolls heightened their activity and made jokes about her weight, took pot shots about an impending post partum depression and even made death threats to the newborn. One particularly vicious troll (later identified as a Vanessa Bieber) wondered whether the baby was born fat and handicapped. She later tweeted “just murder it already lol” або Nokia has been active at attacking its competitors after recently entering the smartphone market. This is what they tweeted after the release of the Samsung S5, in a bid to highlight the uniqueness of the Lumia – NOT THE SAMEUNG), care trolls*, які надмірно турбуються, піклуються і бачать зловживання в кожному пості, зокрема про дітей або тварин, наприклад: *“HOW CAN YOU PEOPLE LAUGH AT THIS THING, CAN’T YOU SEE THAT SOMEONE COULD GET HURT?”; political trolls*, які прагнуть залякати, скомпрометувати політиків, державних діячів тощо, наприклад: *Some MPs have been sent photos of injured or dead children from warzones, with messages like “Remember this image”, very often MPs are branded “traitors”, “warmongers”, “baby killers” and “mass murderers”;*);

2) навмисна публікація деталей розв’язки популярного фільму, роману (**Spoiling**, наприклад: *The movie Alien (1979): Ash Was a Robot; The Only Two Survivors Were Ripley and Jones (the Cat)*);

3) підбурювання (**Heavy trolling and incitement**, наприклад: *We should just genocide all Communists. Honestly all of them act like this*);

4) висловлення власної думки, що повинна сприйматись як істина, загальноприйнятий факт без жодної аргументації (*I didn’t read what you said but here’s what I think* або *“Know-it-all”*);

5) політично спірні повідомлення (**Political Commentator**, наприклад: *“Putin makes Obama look stupid and weak!”* або підпис під світлиною:

“We have different values and allies”;

6) інформаційна війна, яку найчастіше пов’язують із політикою та релігією, мета якої полягає, перш за все, у досягнення геополітичного домінування на міжнародній арені, а розуміння сутності і природи медіа-тероризму забезпечує вироблення ефективних засобів медіа-терористичної діяльності та стабільної позиції у сфері геополітики (*The cyberspace war: propaganda and trolling as warfare tools*, наприклад: *Western political leaders are often depicted as ‘Nazis’ or ‘fascists’. Images of corpses and alleged war crimes committed by Ukrainian soldiers are distributed, as well as photos of Ukrainian teenage girls wearing t-shirts with Nazi symbols on them – in reality these have been edited in Photoshop*) [8, 124].

Отже, феномен тролінгу слід розглядати як агресивну форму соціальної взаємодії. Мета тролінгу – дати стимул для того, щоб викликати негативну реакцію учасників форумів або інших віртуальних спільнот. Очевидна і мета самого «троля» – отримати задоволення від того, що він у даний момент стає епіцентром розгорнутих дискусій та протистояння. Результат такої маніпуляції – конфлікт із соціальним забарвленням і наслідками.

Якщо при обговоренні не вдається досягти бажаного результату, тролінг переходить у більш різку форму суперечки – флеймінг (від англ. flame – полум’я, вогонь). Це обмін короткими емоційними репліками між двома людьми, «суперечка заради суперечки» між агресором і потенційною жертвою (іноді, агресорів може бути декілька). В інтернет-комунікації найпоширеніші такі види флеймінгу:

- прозорі натяки, двозначні жарти (*Satirical flame*, наприклад: “*You would be the undisputed king if the world were of donkeys and rats. The world of supervision is of ‘wretches and kings’. Alas! Here you’re no king*”);
- образливі висловлювання на адресу співрозмовника, неаргументована критика (*Straightforward flame*, наприклад: “*You swine. You vulgar little maggot. You worthless bag of filth*”);
- претензії особистого характеру, критика розумових здібностей співрозмовника (*Direct mental abilities criticism*, наприклад: “*Bill, you suck. Euroclean could turn you into an excellent vacuum cleaner. You are an unethical, characterless loser*”);
- каламбур і абсурдні висловлювання (*Pun*, наприклад: “*HERE COMES SOME PYROMANCY!!!!!! Side effects may include blistering, odor, and a burning sensation. Ask your doctor if pyromancy is right for you*”).

Характерними рисами тролінгу й флеймінгу є конфлікт між учасниками, образи, марнослів’я, повідомлення в інтернет-форумах і чатах, які займають здебільшого великі обсяги і не несуть нової чи корисної інформації. Відмінності між цими явищами полягають у використанні різних прийомів агресії, яка покликана виводити з терпіння, рівноваги, досаждати словами, діями в основі яких лежить гострий дошкульний глум. Тролінг переслідує ідею словесного знущання, насолоди від цього процесу (а часом і відвартого «словесного садизму»), в той час як флеймінг виникає тоді, коли в дискусії людина вдається до

використання ненормативної лексики і відверто образливих висловів. Тролінг переходить у флеймінг, якщо всі аргументи вичерпані, але індивід хоче показати свою перевагу будь-якими методами.

Ще одним видом соціальної агресії є кібербуллінг. Слово буллінг (*англ. bullying*, від *bully* – хуліган, забійка, грубіян, гвалтівник) означає залякування, фізичний або психологічний терор відносно молодої людини з боку групи її ровесників, спрямований на те, щоб викликати в неї страх і тим самим підкорити собі. За останні 20 років це поняття стало міжнародним соціально-психологічним терміном [7, 15]. У науковій літературі існує широкий спектр тлумачень кібербуллінгу:

– це агресивні, навмисні дії, які здійснюються групою або окремою особою з використанням електронних форм комунікації (повторно чи з плином часу) проти жертви, яка не може захистити себе [11, 376];

– насильницькі, принизливі або загрозливі дії однієї дитини на адресу іншої за допомогою електронних засобів зв'язку, як-от: стільникові телефони, веб-сайти, соціальні мережі, інтернет-групи [9, 801].

Американські дослідники Р. Ковалські, С. Лімбер, П. Агатстон виділили вісім типів поведінки, характерних для кібербуллінгу:

1) *перепалка*, яка відбувається переважно в чатах, форумах, інколи перетворюючись у затяжну війну (*англ. Holywar* – затяжна війна);

2) *нападки* (*англ. harassment* – постійні виснажливі атаки) – використання повторюваних образливих повідомлень, спрямованих на жертву (наприклад, постійні погрозливі дзвінки, СМС-повідомлення на мобільний телефон) із перевантаженням персональних каналів комунікації;

3) *зведення наклепів* (*англ. denigration*) – розповсюдження принизливої неправдивої інформації з використанням комп’ютерних технологій (текстові повідомлення, фото, відео, які змальовують жертву в образливій формі);

4) *самозванство* (*англ. impersonation*) – агресор позиціонує себе жертвою, використовуючи її пароль доступу до аккаунту в соціальних мережах, блозі, пошті, системі миттєвих повідомлень тощо, а потім здійснює негативну комунікацію, коли з адреси жертви без її відома відправляють ганебні провокаційні листи. Виникає «хвиля зворотних зв’язків», в результаті якої розгублена жертва неочікувано отримує гнівні відповіді;

5) *ошуканство* – видурювання конфіденційної інформації та її розповсюдження (*англ. outing & trickery*), отримання персональної інформації (текстів, фото, відео) і передача її іншим користувачам поштою або в публічну зону Інтернету;

6) *відчуження* (остракізм, ізоляція) – це бажання бути включеним у групу, що є мотивацією багатьох вчинків дитини, і саме тому виключення з групи однолітків сприймається як соціальна «смерть»;

7) *кіберпереслідування* (*англ. cyber harassment*) – приховане вистежування через Інтернет та переслідування необережних чи вибраних з певною метою користувачів для організації злочинних дій (нападу, побиття, згвалтування);

8) *хепіслеппінг* (*англ. happy slapping* – щасливе плескання) – розміщення відеороликів в Інтернеті, де їх можуть переглядати тисячі користувачів без жодної згоди жертви, а інша форма хепіслеппінгу – це передавання сюжетів через мобільні телефони [5, 4–17].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. У комп’ютерних технологіях, що розкривають принципово нові можливості людського спілкування, виокремилися негативні тенденції віртуальної комунікації, які характеризують її як суцільне поле фрустраційних ситуацій і мовленнєвої агресії. Головна небезпека полягає у спрощеному, примітивному характері спілкування, а також надмірній розкутості в Інтернеті, оскільки інтернет-середовище характеризується більшою соціальною невизначеністю, на відміну від реального, соціального світу, де життя людини структуроване, регламентоване і від початку

задає індивідууму межі для самоконтролю, таким чином, обмежує його діяльність як соціального об'єкту. Водночас віртуальне життя, у якому відсутні обмеження, дає шанс для прояву своєї індивідуальності й користувачі використовують цю можливість для того, щоб завдати шкоди іншим. Чинник, який забезпечує сприятливі умови для прояву агресії, полягає у технічних особливостях інтернет-спілкування – анонімності, фізичній недоступності й безпеці користувачів. Учасники віртуальної комунікації – адресат і адресант – знаходяться на одному горизонтальному рівні, тобто йдеться про конфлікт між рівними, оскільки в інтернет-комунікації відсутні індикатори соціального статусу (вік, професія, освіта). Отже, непідконтрольність і відхід від нагляду соціальних інститутів сприяють втіленню агресивних тенденцій, які заборонені у реальному спілкуванні і дають можливість втілити в життя на віртуальному рівні бажання контролювати життя інших людей, маніпулювати настроями та поведінкою, задоволінням власні бажання, які не можна здійснити з різних причин у реальному житті. У запропонованому дослідженні створено цілісну концепцію мовленнєвої агресії як особливого типу мовленнєвої поведінки, в основі якої – психологічна деформація адресантом комунікативного простору адресата в інтернет-комунікації. У подальшому вважаємо за необхідне простежити мовленнєву агресію в гендерному аспекті та ксенофобському дискурсі, а також прояви кібербуллінгу, як-от: анонімні погрози з використанням стаціонарного телефону; злам сторінки в соціальних мережах або створення фіктивних сторінок і розсилання від імені її власника непристойних матеріалів і компромату, розкриття особистих даних жертв (номера мобільного телефону або адреси електронної скриньки) для розсилання спаму або розповсюдження контактних відомостей на сайтах.

Джерела та література

1. Баласникова О. В. Психосемантика конфликта в интернет-текстах / О. В. Баласникова // Материалы X Междунар. конгресса междунар. о-ва по приклад. психолингвистике. – М., 2013. – С. 163–169.
2. Внебрачных Р. А. Троллинг как форма социальной агрессии в виртуальных сообществах / Р. А. Внебрачных // Вестник Удмурт. ун-та. Сер. «Философия. Социология. Психология. Педагогика». – Ижевск, 2012. – Вип. 1. – С. 48–51.
3. Матвеева Т. В. Нормы речевого общения как личностные права и обязанности, формируемые в естественной среде коммуникации / Т. В. Матвеева // Юрислингвистика-2: русский язык в его естественном и юридическом бытии : межвуз. сб. науч. тр. – Барнаул, 2000. – С. 46–55.
4. Могилко С. В. Тролінг як спосіб психологічної маніпуляції в інтернеті / С. В. Могилко // Вісник Черкас. ун-ту. Сер. «Філологічні науки». – 2008. – С. 57–60.
5. Найдьонова Л. А. Кібербуллінг або агресія в Інтернеті: способи розпізнавання і захист дитини : [метод. рекомендації] / Л. А. Найдьонова. – Вип. 4. – К. : І-т соц. та політ. психології НАПН України, 2011. – 34 с. – (Сер. «На допомогу вчителю»).
6. Трофимова Г. Н. Особенности негативных тенденций в массовой коммуникации / Г. Н. Трофимова // Материалы X Междунар. конгресса междунар. о-ва по приклад. психолингвистике. – М., 2013. – С. 174–176.
7. Харламова І. Насильство та жорстокість у школі. Реалії сучасності : метод. рекомендації щодо роботи з дітьми / І. Харламова // Соціальний педагог. – 2007. – № 9. – С. 15–20.
8. Aro J. The cyberspace war: propaganda and trolling as warfare tools / Jessikka Aro // European View. – 2016. – Vol. 15, Issue 1. – P. 121–132.
9. Monks C. P. Definitions of bulling: Age differences in understanding of the term and the role of experience / C. P. Monks, P. K. Smith // British Journal of Developmental Psychology. – 2006. – Vol. 24. – P. 801–821.
10. Postman N. The humanism of media ecology. Paper presented at the First Annual Convention of the Media Ecology Association. – N. Y. : Fordham University, 2000.
11. Smith P. Cyberbullying: Its Nature and Impact in secondary school pupils / [P. Smith, J. Mahdavi, M. Carvalho, S. Fisher, S. Russel, N. Tippet] // Journal of Child Psychology and Psychiatry. – 2008. – Vol. 49. – P. 376–385.

References

1. Baliasnykova, O. V. 2013. "Psykhosemantika Konflikta v Internet-Tekstakh". *Materialy X Mezhdynarodnogo Kongressa Mezhdynarodnogo obshchestva po Prikladnoi Psikholingvidtike*, 163–169. Moskva.
2. Vnebrachnykh, R. A. 2012. "Trolling kak Forma Sotsyalnoi Agressii v Virtualnykh Soobshchestvakh". *Vestnik Udmurtskogo Universiteta*, 1: 48–51. Izhevsk.

3. Matvieieva, T. V. 2000. "Normy Rechevogj Obshcheniia kak Lichnostnyie Prava i Obiazannosti, Formiruiemyie v Yestiestvennoi Srede Kommunikatsyi". *Yurislingvistika-2: Russkii Yazyk v Yego Yestestvennom i Juridicheskem Bytii*, 46–55. Barnaul.
4. Mohilko, S. V. 2008. "Trolinh yak Sposib Psyholohichnoi Manipuliatsii v Interneti". *Visnyk Cherkaskoho Universytetu*, 57–60.
5. Naidionova, L. A. 2001. *Kiberbulinh abo Ahresiia v Interneti: Sposoby Rozpiznavannya i Zakhyst Dytyny*. Kyiv: Instytut Sotsialnoi ta Politychnoi Psyholohii NAPN Ukrayiny.
6. Trofimova, G. N. 2013. "Osobennosti Negativnykh Tendentsyi v Massovoi Kommunikatsyi" *Materialy X Mezhdunarodnogo Kongressa Mezhdunarodnogo obshchestva po Prikladnoi Psikhologiyi*, 174–176. Moskva.
7. Kharlamova, Iryna. 2007. Nasylstvo ta Zhorstokist u Shkoli. Realii Suchasnosti: Metodychni Rekomendatsii shchodo Roboty z Ditmy". *Sotsialnyi Pedahoh* 9: 15–20.
8. Aro, Jessikka. 2016. "The cyberspace war: propaganda and trolling as warfare tools". *European View*, 15 (1): 121–132.
9. Monks, C. P. "Definitions of bullying: Age differences in understanding of the term and the role of experience / C. P. Monks, P. K. Smith // British Journal of Developmental Psychology. – 2006. – Vol. 24. – P. 801–821.
10. Postman N., and P. K. Smith. 2000. *The humanism of media ecology. Paper presented at the First Annual Convention of the Media Ecology Association*. New York: Fordham University.
11. Smith, P., and J. Mahdavi, and M. Carvalho, and S. Fisher, et al. 2008. "Cyberbullying: Its Nature and Impact in secondary school pupils". *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 49: 376–385.

Волошинович Наталія. Речевая агрессия в интернет-коммуникации. Рассматривается интернет-коммуникация как процесс взаимообмена информацией между субъектами при помощи вербальных и невербальных коммуникативных систем, опосредованных компьютерными средствами коммуникации, которые открывают новое измерение в человеческом общении и дают возможность хранить и быстро передавать большие объемы информации, использовать аудио- и видеоканалы общения, а также общаться в режиме on-line, то есть в непосредственном линейном контакте с респондентом. Выявлено деструктивные коммуникативные намерения в форме речевой агрессии в разных видах интернет-общения. Проанализированы проявления социальной агрессии в трудах отечественных и зарубежных исследователей. Выявлено и сопоставлено экспрессивные, агрессивные формы интернет-взаимодействия: троллинга, флейминга, киберпреследования (кибербуллинга) в соцсетях и на сайтах популярных изданий. Предложена типология наиболее распространенных видов троллинга, флейминга и кибербуллинга. Определено, что виртуальное общение с нарушением этики сетевого взаимодействия, используется как в процессе общения между персонифицированными участниками, заинтересованными в большей узнаваемости, публичности или эпатаже, так и в процессе анонимного взаимодействия пользователей, осуществляющей без возможности идентификации с реальным субъектом виртуального общения с целью контролировать жизнь других людей, манипулировать настроениями и поведением, удовлетворять собственные желания.

Ключевые слова: речевая агрессия, интернет-коммуникация, троллинг, флейминг, кибербуллинг.

Voloshynovych Natalia. Speech Aggression in the Internet Mediated Communication. The article deals with the Internet communication which is considered as a process of mutual information exchange between individuals using verbal and non-verbal communication systems, computer-mediated communication, which opens a new dimension in human communication and makes it possible to store and quickly transfer large amounts of information, use of audio and video channels in on-line communication, that is, linear direct contact with the respondent. The article outlines a destructive communicative intent in the form of verbal aggression in different types of Internet communication. The emphasis is laid on the manifestation of social aggression in the works of national and foreign researchers. The article covers the difference of such expressive, aggressive forms of online interaction as trolling, flaming, and cyberbullying in social networks and popular sites and offers a typology of the most common types of trolling, flaming and cyberbullying. It is determined that virtual communication with violation of ethics in networking is used in the process of personalized communication between parties interested in more recognition, publicity or epatage, and in the anonymous user interaction, which is made without the possibility of identifying the real subject of virtual communication in order to control the lives of others, to manipulate their mood and behavior and to satisfy one's desires.

Key words: speech aggression, Internet communication, trolling, flaming, cyberbullying.